

Nr 225.

Av herr **Hallin m. fl.**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försvarsväsendets ordnande.

I motioner, till vilka vi anslutit oss, har gjorts gällande, att läget i världen för närvarande är sådant, att en väsentligare nedskrivning av våra nuvarande försvarsanstalter icke är möjlig, utan att vår nationella frihet äventyras. Framför allt är det vår bestämda uppfattning, att försvarets stomme icke får rubbas på ett sådant sätt, att icke folkets hela försvarskraft kan tagas i anspråk i en kamp för vår tillvaro som fri stat. Därför blir bibehållandet i stort sett av våra regementen ett nödvändigt villkor för upprätthållandet av ett effektivt försvarsväsen. En rubbning av denna grund omöjliggör skapandet av en duglig fälthär av tillräcklig storlek, även om en avsevärd tid står till förfogande, innan vår självständighet sättes på spel.

En nedbrytning av vårt infanteris organisation i enlighet med Kungl. Maj:ts förslag förminskar våra landstridskrafter till den grad, att ett snabbt mötande av en fientlig invasion — den må komma över land- eller sjögränsen — icke blir möjlig. För att över huvud taget icke riskera ett fullständigt prisgivande av landet måste de fåtaliga operativa enheterna — arméfördelningarna — sammanhållas centralt för att med samlad kraft framföras i den riktning eller i en av de riktningar, varifrån fienden anfaller. Följden av ett dylikt nödläge måste bliva den, att gräns- och kustskyddet — med undantag för övre Norrland — kommer att övergå till den föga utbildade och svagt utrustade landstormen. När denna därtill ingalunda har ett för sina uppdrag vuxet befäl, framstår det tydligt, huruledes våra landstridskrafter, minskade enligt årets proposition, sakna varje som helst möjlighet att förhindra en fientlig invasion.

De väl motiverade invändningar, sakkunskapens representant, chefen för generalstabens, gjort gent emot en nedskrivning av våra landstridskrafter i enlighet med propositionen, hava icke heller kunnat upptagas till ett sakligt bemötande i denna. Propositionens underlag är i själva verket vårt folks i sig självt lofvärda fredskärlek, som förvillat blicken därhän, att man ser världen sådan man vill hava den, icke sådan den är. En kall blick på verkligheten jävar en alltför optimistisk syn på världsläget.

Det vill även synas, som om vårt folks flertal ingalunda ville taga konsekvenserna av en nedskrivning av försvarsanstalterna. De talrika motionerna till förmån för bibehållandet av den egna provinsens regemente visa,

Bihang till riksdagens protokoll 1925. 3 saml. 61 häft. (Nr 225—233.) 1

huru starkt det ofta mångsekelgamla sambandet blivit mellan bygden och dess truppförband. Att då läget är ovisst rubba dessa traditioner och nedbryta en organisation, som omöjligen i farans stund kan improviseras, synes oss förkastligt.

I denna motion vilja vi framhålla vikten av att Bohuslän får bibehålla sitt gamla regemente. Starka skäl tala härför. Bohuslän är ett kustlandskap av säregen militärgeografisk karaktär. Därest Bohusläns befolkning icke vapenövas inom landskapet, komma de för kustskyddet avsedda förbanden, vare sig dessa utgöras enbart av landstorm eller av både linje och landstorm, att sakna den intima kännedom om landskapet ur militär synpunkt, som just bör utgöra ett av grundvillkoren för ett dylikt försvars lyckliga genomförande. Detta blir av desto större betydelse, som Göteborg naturligen tillhör Bohusläns försvarsområde.

Regementets förläggningsplats Uddevalla är synnerligen väl belägen med hänsyn till gräns- och kustbevakningens snabba ordnande, på samma gång som det väl skyddade läget erbjuder tillräcklig säkerhet mot överrumpling.

Bohusläns befolkning har erhållit sin karaktärsläggning präglad av landskapets säregna natur. Bohuslänningen har därigenom blivit en utpräglad särtyp inom det svenska folksamhället, och han är kanske mer än svensken i allmänhet fästad med starka rötter vid hembygden. Att under sådana förhållanden bryta den sekelgamla rätten för denna befolkning att få fullgöra sin värnplikt i det egna landskapet och vid det egna gamla regementet innebär ett spolierande av psykologiska försvarstillgångar, som man näppe- ligen torde hava råd till.

Det är självfallet, att en indragning av Bohusläns regemente minskar möjligheterna för provinsens värnpliktige att under ledigheter besöka hemmen. Genom regementets förflyttning från Uddevalla försvinna de utmärkta möjligheter i detta avseende, som hittills förefunnits på grund av Uddeval- las vad såväl lands- som sjökommunikationer beträffar enastående gynn- samma läge.

Fremst hänsynen till rikets och landskapets försvarsbehov, men även hänsynen till de berättigade krav bohuslänningarna uppställa att få fullgöra sin värnplikt i egen provins vid eget regemente gör sålunda,

att vi föreslå, att, *därest en ny härordning beslutas vid innevarande års riksdag, Bohusläns regemente bibehålles, för- lagt till Uddevalla.*

Stockholm den 21 mars 1925.

Eric Hallin.

Ludvig Wideil.

Albin Andersson.